

Středočeské Kamenicko

Kolem Prahy je hodně pěkných míst. Mezi ty, pro turisty zajímavé patří i středočeské Kamenicko. Někdo může říct, lesy a rybníky, ty jsou v Čechách skoro všude, tak v čem je to tady tak výjimečné. Ano, u nás v tom státečku v srdci Evropy je docela pěkně všude kam pohlédneš, ale výlet v Posázaví v okolí Kamenice a Popovic okolní přírodu a památky dává do souvislosti s dávnou historií a s osobností, jež doslova zvelebila zdejší kraj. To zase tak obvyklé není.

Náš dnešní výlet začíná v obci s tajuplným názvem **Kostelec u Křížků** v Přírodním parku Hornopožárský les a Přírodní rezervace Grybla. Za počátky obce je potřeba se vydat hluboko do minulosti, vlastně ještě do prvního tisíciletí našeho letopočtu. Procházela tudy solná stezka ze Středomoří k Baltu. A právě díky poutníkům na stezce, kteří se zde zastavili v ohřívárně pro poutníky, se tehdejší osada dostala v roce 970 do první písemné zmínky o obci. O 22 let později v roce 992 byl na vrcholku obce položen základní kámen k rotundě sv. Martina. Rotunda s cennými freskami byla dostavěna v polovině 12. století a v polovině dalšího století k ní byl přistavěn i místní kostelík. Celý komplex rotundy s kostelem byl uznán jako farní a bylo k němu přičleněno dalších, neuvěřitelných 17 vesnic. Tolik stručná historie.

Náš autobus z Prahy zastavil na místní návsi přímo pod kostelem.

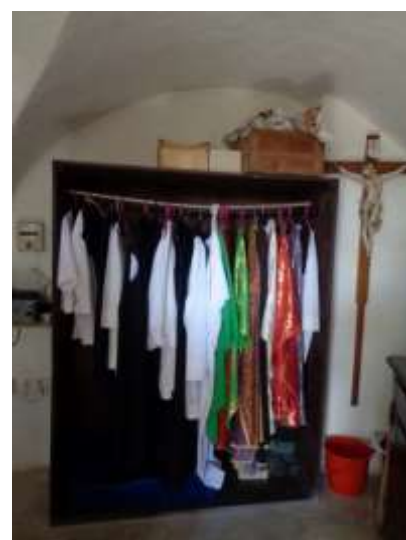
Když jsme zde byli před 7 lety byla domluvená prohlídka rotundy a kostela s panem farářem Mgr. Petrem Mikolajkem. Nevyšlo to, pan farář tehdy onemocněl a tak jsme pokoukali jen z venku. Tentokrát jsme měli větší štěstí, jak to již bývá, zapracovala náhoda. Již při našem odchodu přišla velice ochotná paní, která se o kostel stará a pozvala nás dovnitř. A nejen to, v rozhovoru s ní jsme se dozvěděli ledaco zajímavého ze života obce a o starostech s nákladnou údržbou tak staré a vzácné památky. Čas na podrobnou prohlídku byl vlastně neomezený. Mohli jsme si tak prohlédnout vzácné fresky v rotundě, vitráže v kostele, křížovou cestu i přípravnu pana faráře.

Dáma starající se o kostel přišla v pracovní zástěře, přesto se klidně ujala role průvodkyně

Zajímavé je i okolí kostela s rotundou. Před vchodem stával od nepaměti pranýř. Kdo šel na mši musel kolem něj projít. Velký kámen, na kterém museli stát celý půl den před mší svatou lidé, kteří nějak porušili tehdejší zvyklosti. Nejhůř na tom byla mladá svobodná děvčata, která otěhotněla a nesehnala manžela, na ta mohli farníci dokonce plivnout a ještě je každý pětkrát šlehnout připravenou metlou. Pranýř tu byl zrušen vlastně nedávno, v roce 1779. Shodli jsme se, že i dnes by se takový pranýř někdy hodil.

Na dohled od kostela je velký Kostelecký rybník, na protějším břehu moderní golfový resort

K rybníku vede modrá turistická značka doplněná obsáhlým info. panelem s názvem **Krajinou barona Ringhofferu**. Ano právě tato rodina česko – rakouských úspěšných podnikatelů Ringhofferů doslova zvelebila zdejší kraj. Velkopopovicko a Kamenicko Ringhofferové nikdy zcela nevlastnili, ale žili zde, podnikali, věnovali se péči o krajinu a přírodu, vysazovali lesy, budovali rybníky, zakládali obory, vysazovali aleje. A i když se v krajině usadili již před více jak stopadesáti lety, výsledky jejich práce jsou vidět dodnes.

Kostelecký rybník je na trase našeho výletu první, zdaleka ale není poslední. Modrá značka se postupně ztrácí v divoké zeleni, ale za kopcem se již začínají objevovat chatky a domky osady Skuheř s dalším rybníkem. Rybník Velké Mejtko je doslova utopen v okolní zeleni, všimne si jej snad jen pěší turista. To je naše výhoda.

Velké Mejtko leží pod **Zaječím vrchem**. Najít pěšinu k vrcholu mimo turistickou trasu chvíli trvá, o to je ale cesta lesem zajímavější a pěknější. Nepotkali jsme nikoho, zato spousta právě dozrávajících malin se nedala přehlédnout. Tak trháme.

Zaječí vrch ale není jen tak nějaký obyčejný kopec, léta sem míří zvědaví turisté, cyklisté i motoristé ze všech stran. To zásadní tady souvisí s Kamenicí a rodinou Ringhofferů. Hodně zjednodušeně řečeno, když se Ringhofferové na Kamenicku v 19. století usadili, nechali ostatky svých zemřelých předků ze zrušeného Malostranského hřbitova nad pražským Smíchovem přenést na nový kamenický lesní hřbitov na Zaječím vrchu. Alespoň do doby, než bude vybudována jejich rodinná hrobka. Tak zde byly uloženy spolu s ostatky zaměstnanců Ringhofferových měďáren a velkostatku.

Nová brána ke hřbitovu byla vytvořena v roce 2019. Snoubí se v ní křesťanská symbolika Kristova monogramu z řeckých písmen X P. Další motiv vychází přímo ze znaku Ringhofferů a znaku obce Kamenice. Břevno se třemi kruhy symbolizujícími tři nýty.

Rozhlédli jsme se po okolí a vydali se lesem k nedaleké monumentální hrobce. Ta byla dostavěna v roce 1893. Navrhl ji **architekt Jiří Stibral** a zdobí ji **socha Krista od J.V.Myslbeka** oceněná řadou prestižních cen. Celý monument lze pozorovat přes úžasná masivní kovaná vrata z materiálu nejvyšší kvality, přetrvávající věky.

Chvilka odpočinku a spousta informací na instalovaných panelech

Od hrobky vede asi jeden kilometr dlouhá nádherná lipová alej lemovaná koňskými výběhy k zámku v Kamenici. Ten si postavili Ringhoferové pro své bydlení. Zámek je zasazen do anglického parku na břehu jednoho z dalších rybníků Hamerského. Tím se dostáváme ke zdejším aktivitám rodiny tehdy vlastníci v Praze na Smíchově největší továrny na kolejová vozidla v Rakousku Uhersku. Ani na Kamenicko si nepřijeli odpočinout. Původní mlýn pod rybníkem přebudovali na vodní hamr, kde začali základní surovinu měnit na měděné plechy, provozovali velkostatek, zřídili továrnu na zpracování mléka, dále cihelnu, pivovar. Z bývalého hamru je dnes moderní továrna lehkého strojírenství Strojmetal Kamenice a Popovický pivovar, ten snad ani není třeba představovat.

Hamerský rybník obcházíme pěšinou pod zámek, ten s továrnou sousedí a kde končí anglický park a začíná továrna není na první pohled ani vidět. Strojmetal Kamenice připomíná architekturou a pořádkem spíš jakýsi výstavní areál.

Pod Hamerským rybníkem se potkává voda ze všech okolních rybníků přepadem do Kamenického potoka. Má před sebou asi 8 km pouť do Sázavy pod hradem Zbořený Kostelec. My zase máme před sebou další 2 kilometry cesty lesem proti proudu Kamenického potoka do Olešovic, kolem sádek k Mlýnskému rybníku a lipovou alejí před Olešovický zámek ke stanici autobusu.

Rybníky obklopené lesem v Olešovicích

Za krásného letního počasí cestou mezi Kostelcem u Křížků, obcí Skuheř, Kamenicí a Olešovicemi

15. července 2022. Výlet připravil Mirek a Zdenka Bernátovi fotky pořídily Lýdie Stoupová a Vendula Bukalová

